

นักวิจัยมือใหม่ควรเขียนบทความงานวิจัยอย่างไรดี

กนกพร ไทรสุวรรณ*

Kanokporn Saisuwan*

E-mail : Kanoksw@gmail.com

ปัญหาของนักวิจัยด้านสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติที่สร้างผลงานวิจัยจากงานประจำของตนเอง ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาคล้ายคลึงกันคือ ไม่สามารถรวบรวมและเรียบเรียงผลงานวิจัยที่ตนเองทำนั้นถ่ายทอดเป็นภาษาเขียนหรือบทความวิจัยได้โดยง่าย หลายครั้งที่พบว่าผลงานของผู้วิจัยที่เขียนสรุปเอกสารประกอบการนำเสนอผลงานวิชาการไม่สอดคล้องกับวิธีการวิจัยตามจริง หรือเนื้อหาสาระขาดความครอบคลุมและครบถ้วน ทำให้ผลงานวิจัยดังกล่าวไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ขยายผลหรือพัฒนาต่อไปได้ เนื่องจากขาดเอกสารอ้างอิงที่สรุปสาระสำคัญของกระบวนการวิจัยที่อาจมีผลต่อการพัฒนางานสาธารณสุขในอนาคต

จากการที่ผู้เขียนเป็นคนชอบแสวงหาความรู้จากสื่อโซเชียล จนกระทั่งได้ไปพบเฟซบุ๊ก “CMMU Library ห้องสมุดวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล” ซึ่งได้ถ่ายทอดสาระน่ารู้เกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้นและการเขียนงานวิจัย โดยการสรุปใจความสำคัญได้อย่างตรงประเด็น ภาษาที่ใช้กระชับ สามารถเข้าใจและจดจำได้ง่าย ผู้เขียนจึงเรียบเรียงประเด็นความรู้ที่ห้องสมุดวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเผยแพร่ผ่านโซเชียล เฟซบุ๊ก “CMMU Library” เพื่อให้แก่นักวิจัยที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเขียนผลงานวิจัย ได้นำหลักการหรือเทคนิคที่สรุปเป็นประเด็นความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเขียนผลงานวิจัย อันจะเกิดคุณูปการต่อการพัฒนางานวิจัยสืบต่อไป

การเขียนบทคัดย่อสร้างความหนักใจแก่นักวิจัยเป็นอย่างมากที่จะต้องสรุปผลงานวิจัยทั้งเรื่องภายในหนึ่งหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีเงื่อนไขกำหนดจำนวนคำ ซึ่งเฟซบุ๊ก “CMMU Library” ได้สรุปเกี่ยวกับบทคัดย่อไว้ว่า **บทคัดย่อ (Abstract)** แสดงถึงเป้าหมายของการศึกษา ความสำคัญของผลการศึกษา และความเที่ยงตรงของบทสรุป กฎทั่วไปสำหรับการเขียนบทคัดย่อ คือ ไม่รวมรายการอ้างอิง ตัวย่อ ศัพท์เฉพาะ/ คำสแลง และตัวเลข/สถิติที่ไม่สำคัญ โครงสร้างของบทคัดย่อ คือ กระชับ (น้อยกว่า 250 คำ) สัดส่วนของเนื้อหาแบ่งเป็น การระบุถึงปัญหา (10%) วัตถุประสงค์ของการศึกษา (20%) เทคนิค (10%) ผลการศึกษาที่สำคัญที่สุด (40%) และบทสรุป (20%)

*นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม

อีกทั้งยังเผยแพร่ “เทคนิคเขียนบทคัดย่องานวิจัย” ทำให้ผู้อ่านทราบเนื้อหาของงานวิจัยอย่างรวดเร็ว ข้อมูลสรุปเนื้อหาของงานวิจัย สั้น กระชับ กระจ่าง ซึ่งผู้เขียนคิดว่าเทคนิคนี้ดีมากสำหรับการเขียน ผลงานวิจัยที่มีเงื่อนไขให้ตีพิมพ์เฉพาะบทคัดย่อ 1 หน้า เทคนิคดังกล่าว ใช้พื้นที่ไม่เกิน 10 บรรทัด ดังนี้

บรรทัดที่ 1-2 เกริ่นนำเข้าสู่เรื่องที่จะศึกษา และตอบคำถาม “ทำไมถึงวิจัย”

บรรทัดที่ 3-4 ระบุวิธีการดำเนินการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง จำนวนตัวอย่าง วิธีการทดลอง วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บรรทัดที่ 5-6 ระบุข้อค้นพบ (ผลการวิจัย) จากงานวิจัยที่ทำการศึกษา โดยเน้นที่โดดเด่นที่สุดของงานวิจัย เลือกข้อมูลที่สำคัญ ควรมีคำสำคัญจากชื่อเรื่องบรรทัดนี้ด้วย

บรรทัดที่ 7-8 ระบุข้อค้นพบ (ผลการวิจัย) จากงานวิจัยที่ทำการศึกษา ในลำดับที่สอง ควรมีคำสำคัญจาก ชื่อเรื่องบรรทัดนี้ด้วย

บรรทัดที่ 9-10 สรุปผลการวิจัยและชี้แนะข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือวิธีการปฏิบัติประเด็นของ ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำไปปฏิบัติได้

นอกจากนี้ เฟซบุ๊กดังกล่าวยังได้สรุปหลักการเขียนรายงานการวิจัยสำหรับนักศึกษา ซึ่งนับว่ามีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้วิจัยที่จะทำให้ทราบว่าในส่วนของบทนำควรเขียนอย่างไร สรุปหลักการดังกล่าวมีดังนี้

หลักการและเหตุผล บรรยายให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสภาพของปัญหา มูลเหตุที่ทำให้สนใจศึกษาเรื่องนี้ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาว่าทำไมต้องทำวิจัยเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยต้องการหาคำตอบเรื่องใดบ้าง โดยเขียนให้เห็นปัญหาหรือ ลักษณะคำตอบที่ผู้วิจัยต้องการเป็นข้อๆให้สอดคล้องกับหัวข้อการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย เป็นข้อความที่เป็นการคาดคะเนคำตอบของการวิจัยล่วงหน้า โดยย้อนไปดู วัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อว่า มีการเปรียบเทียบหรือมีการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือไม่ และ จะต้องทดสอบได้ เมื่อผู้วิจัยเขียนสมมติฐานแล้ว ต้องให้เหตุผลว่าทำไมผลการวิจัยออกมาเป็นอย่างนี้ โดยเอามาจากแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยของผู้อื่น หรือแนวคิดของผู้อื่นก็ได้ ซึ่งในส่วนนี้อาจได้มาจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย ระบุว่าประชากรเป็นใคร จำนวนเท่าไร มีตัวแปรหรือเนื้อหาอะไรบ้างสำหรับการวิจัยเรื่องนี้

ประเด็นสำคัญที่สุด เฟซบุ๊ก “CMMU Library” ได้สรุปเรื่อง “การเขียนบทความวิจัย” ซึ่งผู้เขียนคิดว่า นักวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นหลักการและแนวทางในการเขียนบทความงานวิจัยให้มีคุณภาพ สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจใน ผลงานวิจัย สร้างความน่าสนใจแก่ผู้อ่าน รวมถึงอาจได้รับการคัดเลือกให้ตีพิมพ์ในวารสารอีกด้วย หลักการมีดังนี้

บทคัดย่อ เป็นส่วนที่นำเสนอวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย ผลการวิจัยโดยสรุป รวมทั้งข้อเสนอแนะในการวิจัย เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพรวม ควรมีคำสำคัญ (Keyword) ด้วย

ส่วนนำ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน

ส่วนแรก บรรยายให้ผู้อ่านรู้ว่าบทความวิจัยนี้พัฒนามาจากผลงานวิจัยที่มีมาก่อนอย่างไรบ้าง ในที่นี้ หมายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัย

ส่วนที่สอง กล่าวถึงปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย

ส่วนที่สาม คือรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเฉพาะส่วนที่เป็นทฤษฎีและงานวิจัยที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่ การสร้างกรอบแนวคิด และสมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่สี่ คือเป็นรายงานระบุเหตุผลพร้อมเอกสารอ้างอิงในการเลือกวิธีดำเนินการวิจัยที่จะใช้ในบทความนี้ สามารถเชื่อมโยงความคิดกับเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บรรยายว่าจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไรและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพร้อมทั้งการตีความ โดยมีตารางและภาพประกอบ ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญในตารางหรือภาพประกอบ ต้องมี การบรรยายในส่วนที่เป็นข้อความ

การอภิปราย/การสรุปผล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยประกอบการอธิบายว่า ข้อค้นพบขัดแย้ง/ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยและผลงานวิจัยในอดีตอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผล

การอภิปรายข้อจำกัด/ข้อบกพร่อง ข้อดีเด่น ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ส่วนอ้างอิง/ภาคผนวก ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วยบรรณานุกรม และเชิงอรรถ ภาคผนวก เป็นส่วนที่ผู้วิจัย นำเสนอสาระที่ผู้อ่านควรได้รับรู้เพิ่มเติม

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณสาระดี ๆ ที่เผยแพร่ในเฟซบุ๊ก “CMMU Library” ซึ่งได้นำมาเรียบเรียงในบทความฉบับนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยได้นำไปเป็นแนวทางเขียนบทความงานวิจัยที่สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสาธารณสุขในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ห้องสมุดวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล. เทคนิคการเขียนบทความวิจัย [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 19 มิ.ย. 67]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.facebook.com/LIBMAHIDOL>